

Belinda Bauer

De ziener

A.W. Bruna Uitgevers

1

Valentijnsdag 2000

John Marvel keek op zijn horloge.

Het was zeven over halfnegen en hij had dit nog geen minuut geleden ook gedaan. Hij had Debbie beloofd dat hij om negen uur thuis zou zijn. Normaal gesproken deed het er niet toe, maar op deze avond wel, ook al wist hij niet goed waarom.

Terwijl hij omhoogtuurde naar de koepel van licht die de sterren verhulde, voelde hij de kille lucht in zijn longen binnendringen. De vrieskou hing als een etherische cirkel om de straatlamp, klaar om zich te nestelen, en Marvel voelde de kou dwars door de dunne stof van zijn broek langs zijn scheenbenen strijken.

Hij was niet graag buiten. Het was er te... fris. Zelfs hier, waar Londen in zuidelijke richting was uitgedijd, de rivier was overgestoken en het deel van het land dat vroeger de 'tuin van Engeland' werd genoemd inmiddels bedekte met vuil, verkeer en de stank van verval.

Marvel was zelf ook uitgedijd: te veel maaltijden thuis gehad.

Te veel thuis.

Comfort had hem altijd een rusteloos gevoel bezorgd. Hij moest altijd verderop, altijd hogerop, anders raakte hij gefrustreerd.

Nu staaarde hij naar de King's Arms aan de overkant van de

weg. De pub was gevuld met warmte, lawaai en drank. Hij was er al ruim een jaar niet binnen geweest, niet dronken geweest, en hij miste het nog steeds als een geliefde, met een intens verlangen in zijn borst en een droge brok in zijn keel. Hij zou er op deze avond niet naar binnen zijn gegaan. Op geen enkele avond. Het was een test, een spel dat hij met zichzelf speelde. Erlangs rijden, vaart minderen, met gestrekte hals kijken.

Zonder te stoppen.

Maar op deze avond was hij wél gestopt. Waarom, dat wist hij niet. Hij had niet méér dorst gehad dan op de andere vierhonderd dagen sinds hij voor het laatst alcohol had gedronken.

Toen was hem de vrouw opgevallen.

En nu viel het hem zwaar om hier te staan, zo dichtbij en toch zo ver ervandaan. De groezelige gebrandschilderde ramen van de pub werden van binnenuit verlicht en nodigden alle zondaars uit om binnen te komen, als Christus in een kathedraal.

Marvel keek op zijn horloge.

Het was acht over halfnegen. De kleine wijzer bewoog zich met houterige schokjes langs de kwartcirkel.

‘Nou,’ zei hij met een diepe zucht. ‘Spring je nog of hoe zit het?’

De vrouw op de richel kromp in elkaar en klemde haar vingers nog steviger om de bakstenen afscheiding van de brug. In de kille amberkleurige gloed zag Marvel het kippenvel op haar magere armen. Haar kleding was niet geschikt voor buitenshuis. Een dun hemdje met spaghettibandjes, skinny jeans en van die belachelijke balletschoentjes die vrouwen tegenwoordig droegen in plaats van pumps.

Maar ze leek hem ook niet echt het type voor pumps. Ze had een mager, bleek gezicht met uitstekende jukbeenderen en enorme ogen, niet zoals Audrey Hepburn, maar eerder het gevolg van een eetstoornis.

Marvel schatte haar begin twintig, maar ze kon net zo goed zeventien zijn. Of veertig.

Ze keek hem aan en trok verontschuldigend een knokige schouder op. 'Ik... ik wacht tot er een trein aan komt,' zei ze. Toen gluurde ze tussen haar schoenen door naar het spoor.

'Interessant,' zei Marvel met een begrijpend knikje, alsof dat alles verklaarde.

Hij liep naar haar toe en boog zich even over de brugafscheiding om een blik te werpen op de glinsterende rails. Ze klemde zich nog wat steviger vast en sloeg hem achterdochtig gade, alsof hij elk moment op haar af kon springen om haar vast te grijpen en achteruit over het muurtje te trekken om haar in veiligheid te brengen.

Om op heldhaftige wijze haar leven te redden.

Maar Marvel was helemaal niet van plan om de held uit te hangen. In plaats daarvan bromde hij nors: 'Dan heb je wel pech. Na achten rijden hier geen treinen meer.'

Ze zweeg een tijdje. Toen zei ze, zonder haar hoofd op te heffen: 'H-hoe laat is het nu?'

Marvel hief de pols met zijn horloge weer op, met de wijzerplaat naar het licht van de straatlamp gedraaid. 'Tien over halfnegen.'

Het meisje knikte traag naar de rails. Haar sliertige bruine haar verborg alles behalve haar voorhoofd en het rode puntje van haar neus. Ze fronste haar wenkbrauwen en veegde met de rug van haar hand haar neus af.

'O,' zei ze, en Marvel kon horen dat ze huilde.

Hij moest niets hebben van huilende vrouwen, dus bood hij haar geen troostende woorden en een schouderklopje, omdat die zomaar tot een emotionele stortvloed konden leiden. Hij bleef roerloos staan wachten terwijl zij zachtjes huilde.

'Ik kan ook werkelijk niets goed doen,' fluisterde ze uiteindelijk.

'Welkom bij de club,' antwoordde hij snuivend.

Zo te zien was ze echter niet van plan lid te worden van een club, welke club dan ook, waartoe hij behoorde, hoe wanhopig ze ook was, want ze schudde alleen maar langzaam haar hoofd.

‘Hoe heet je?’ vroeg hij.

Ze gaf geen antwoord en het interesseerde hem geen moer, maar hij moest doen alsof. Dat werd nu eenmaal van hem verwacht.

Marvel zou de belofte dat hij om negen uur thuis zou zijn niet nakomen. Daar was hij blij om. Beloftes waren valkuilen, ketens die moesten worden gebroken.

Ik ben om negen uur thuis.

Ik zit niet in de pub.

Ik hou van je.

Het meisje hilde nog steeds zacht.

Hij keek opnieuw op zijn horloge. Dertien over halfnegen. ‘Kom,’ zei hij kortaf. ‘Klim over dat muurtje, dan breng ik je naar huis.’

Ze slaakte een lange, trillende zucht en knikte kort. ‘Oké.’

Marvel was een beetje verrast. Dat ging wel erg gemakkelijk.

Té gemakkelijk.

Hij klemde geïrriteerd zijn kaken op elkaar. Waarschijnlijk was ze helemaal niet van plan geweest om te springen. Hij had verdomme bijna een halfuur in de bijtende februarikou buiten gestaan, pal in het kwellende zicht van de King’s Arms, en al die tijd had zij gewoon gewacht op een gelegenheid om weer terug te klimmen over het muurtje.

Tijdverspiller.

Daar was zijn leven vol mee en hij had een bloedhekel aan hen.

Maar goed, het had hem een goed excuus opgeleverd om te laat thuis te komen. Niet dat hij er echt eentje nodig had gehad. Hij loog vaak tegen Debbie over waar hij was geweest

en wat hij had gedaan, en er veranderde helemaal niets. Wat moest ze dan zeggen? Met zijn soort werk moest iedereen je wel geloven, ook al bedacht je de grootste onzin. Bijkomend voordeeltje van zijn baan.

Het meisje zwaaide haar benen over de afscheiding en hij stak een hand uit om haar te helpen, maar ze bleef zo ver mogelijk uit zijn buurt, dus liet hij het haar zelf doen. Ze liet zich onhandig van het muurtje glijden en kwam naast hem neer op de weg. Marvel was niet groot, maar zij was bijna een kop kleiner dan hij.

Ze sloeg rillend haar armen om zich heen voor wat warmte.

Voordat een van hen iets kon zeggen, begon de brug te trillen door de naderende trein die om tien voor halfnegen was vertrokken van station London Victoria.

Ze staarden allebei omlaag naar het wazige zwarte dak dat de rails aan het oog onttrok toen het onder hun voeten voorbijracete en station Bickley passeerde.

In de stilte die daarop volgde, wierp het meisje Marvel een beschuldigende blik toe, maar de inspecteur haalde slechts zijn schouders op.

2

‘James!’

James Buck balanceerde een Golf GTI op een met olie besmeurde hand, als een ober die een hoofdgerecht naar de autoversnipperaar bracht. Hij draaide zich om naar zijn baas. Hij had hem niet horen aankomen, omdat het in de garage altijd rumoerig was vanwege de motoren, echo’s en de radio die aanstond. En omdat hij had staan nadenken. Hij stond altijd na te denken.

Over Daniel, natuurlijk.

‘Wat is er?’ vroeg hij.

‘James!’ bulderde Brian Pigeon weer. ‘Ang! Zet dat klote-ding eens zachter!’

Ang liep naar de radio, zijn bezem mokkend achter zich aan slepend, en James liet zijn arm zakken. De auto bleef ook zonder zijn steun in de lucht hangen, zwevend op de hydraulische lift, met de wielen bungelend onder hun boog, als een puppy die net van de grond is opgetild.

De muziek blèrde iets minder luid.

‘Heb jij het ontstekingsstelsel van de auto van meneer Knight nagelopen?’

Meneer Knight had een smetteloze Audi TT met een chromen Billy Boat-uitlaat. De vorige keer dat de auto in de garage stond, had iemand een kras gemaakt op de spoiler, dus als er nog iets anders was misgegaan met de Audi, was er echt stront aan de knikker. James had de wagen geen van beide keren aangeraakt.

Niet dat dát iets uitmaakte.

‘Welke auto?’ vroeg hij vlak.

‘Die auto dáár!’ schreeuwde Brian, en hij wees naar het privéparkeerterreintje voor de garage. ‘Die ene waaruit olie op mijn gloednieuwe beton druipt!’

James keek niet naar het parkeerterreintje; hij keek weer omhoog naar de onderkant van de Golf en slikte luidruchtig iets weg. Hij durfde niet meteen antwoord te geven. Het beton was helemaal niet gloednieuw. Het was precies vier maanden eerder gestort, op 5 november.

De ochtend van Bonfire Night.

De ochtend waarop Daniel was verdwenen.

Hij verwachtte niet dat Brian Pigeon dat net zo nauwkeurig wist als hijzelf, maar had er wel de pest over in dat hij om een heel andere reden aan die dag moest denken.

Brian begon weer te schreeuwen. ‘Je hebt de pakking natuurlijk beschadigd toen je het kleppendeksel terugplaatste. Overall olie. Ook op de oprit van meneer Knight!’

James zou nooit zo onvoorzichtig zijn geweest. Waarschijnlijk was Mikey degene die de pakking had beschadigd. Hij was onbesuisd en ongeduldig, en als een auto niet was aangesloten op een diagnostische computer wist hij meestal niet wat hij ermee aan moest. Maar dat zei James allemaal niet. Hij zweeg, met zijn ene hand met daarin een moersleutel hangend langs zijn lichaam en met de andere om de moer boven zijn hoofd, die hij, nu op de automatische piloot, met zijn vingers losdraaide.

‘Nou, wat heb je daarop te zeggen? Nu moet al het werk worden overgedaan.’

‘Maar niet door jullie!’ riep meneer Knight vanuit de buurt van het kantoortje. ‘Je betaalt maar mooi iemand anders om het op te lossen, want anders krijg je een rechtszaak aan je broek!’

Brian ging er niet op in. ‘Wat heb je daarop te zeggen?’

vroeg hij nog een keer dreigend aan James.

‘Sorry?’ zei James.

‘Rot toch op met je sorry!’ schreeuwde Brian. ‘Meneer Knight is een zeer gewaardeerde klant van ons! Nu moeten we alles overdoen!’

‘Ik wil niet dat jullie nog aan mijn auto komen,’ hield meneer Knight vol.

‘Gratis!’ vervolgde Brian.

‘Ook niet gratis,’ zei meneer Knight. ‘Ik ga je aanklagen!’

Brian schonk opnieuw geen aandacht aan hem en schreeuwde tegen James: ‘Dit is de laatste druppel, James. Wegwezen.’

James liet de Golf los en veegde met zijn elleboog zijn voorhoofd af. ‘Wat?’

De moersleutel in zijn rechterhand woog opeens als lood.

‘Pak je spullen en maak dat je wegkomt.’ Brian gebaarde met een duim over zijn schouder. ‘Je bent ontslagen.’

Er viel een korte stilte, of wat voor een stilte moest doorgaan in de garage, waar de radio nog steeds de achtergrondruis van hun levens vormde.

‘Wacht even,’ zei meneer Knight, veel minder heftig nu. ‘Ik ben niet... Het is niet...’

Brian hief een hand op. ‘Maakt u zich geen zorgen, meneer Knight. Het is niet uw schuld. U bent een veel te belangrijke klant voor me om kwijt te raken vanwege een of andere imbeciel.’

James voelde het koude staal tegen de muis van zijn hand. De moersleutel was degelijk en fraai in balans. Zijn greep verstrakte.

‘Het lijkt me een beetje overdreven om die kerel te ontslaan,’ zei meneer Knight.

‘Totaal niet,’ zei Brian. ‘Hij heeft uw auto verkloot. En uw oprit. En mijn parkeerterrein. Dat gaat me een fortuin kosten. Maar het gaat me niet om het geld, we moeten aan onze reputatie denken. We zijn vakmensen.’

Meneer Knight haalde zijn schouders op en knikte, want het drong langzaam tot hem door dat een man soms wel zo móést handelen.

Brian draaide zich weer om naar James. ‘Ben je er nou nog steeds? Waar wacht je nog op? De goede pakkingfee of zo?’

James draaide zich om en smeed met alle kracht die hij in zich had de moersleutel door de werkplaats. Het gereedschap sloeg tegen een werkplank, stuiterde over de roodgeverfde betonnen vloer van Pigeon’s MoT & Diagnostics en rolde met een harde, galmende klap in de oude inspectieput. James stormde om zijn baas heen (*Dat is wel een Snap-On, eikel!*) en langs meneer Knight (*Een smerige bende op mijn oprit...*) naar het aftandse keukentje.

Hij ging zitten op de enige stoel met een zachte zitting – de stoel die Brian altijd opeiste. Hij legde een voet op een van de andere stoelen, schoof die even rumoerig heen en weer over de linoleumvloer, en schopte hem toen opzettelijk met veel kabaal omver.

Er stonden een formicatafel, een aanrechtje, de houten bank waarop Ang sliep en vijf verschillende stoelen. De tafel lag vol met oude kranten, snoeppapiertjes en een mok zonder handvat die Pavel en Mikey als asbak gebruikten. De muren zaten vol gaatjes en donkere vingerafdrukken. Boven de magnetron hing een kalender die puur als excuus diende om foto’s van blote vrouwen aan de muur te hangen. Niemand van hen keek er ooit naar of hield de maanden bij; het ding hing er alleen maar als daad van onbeduidend mannelijk verzet.

James duwde nog een stoel omver.

De hele tijd ving hij onverstaanbare stemmen op tussen de gebruikelijke echoënde geluiden van popmuziek en automotoren die werden gestart. De stemmen klonken steeds minder verhit. Brian die met meneer Knight praatte; meneer Knight die wegliep; het heen-en-weergeloopt dat op een vertrek duidde.

Toen werd de vervangende auto gestart. James zou het geluid overal hebben herkend; het was een diesel-Citroën die klonk als een harnas dat van een trap rolde.

Meneer Knight liet zijn Audi achter voor de herstelwerkzaamheden. Na alle kouwe drukte en al het gezeik. Zo ging het meestal.

James hoorde de Citroën over het parkeerterreintje van de garage hobbelen en het geknars van het schakelen naar de tweede versnelling toen de auto zich in het verkeer mengde. Toen stond hij op.

Hij liep naar de achterwand van de werkplaats, maar Ang was al bezig de moersleutel op te vissen uit de laag rommel op de bodem van de put die niet meer gebruikt werd. Als er een klusje moest worden gedaan, bood Ang vrijwel altijd meteen aan om het te doen, en Brian maakte daar gretig gebruik van. Hij zette hem in om broodjes te halen, auto's te parkeren en telefoonnummers voor hem te draaien, omdat hij het zelf te druk had om tijd te verspillen aan in de wacht staan. Drie jaar nadat hij op de as van een vrachtwagen met open laadbak in Engeland was aangekomen, beheerste Ang de taal nog steeds niet goed. Tot dusver kende hij eigenlijk alleen vloekwoorden goed.

Brian Pigeon aan lijn. Ogenblikje. Wilt u boodschap achterlaten? Ang oefende de zinnnetjes binnensmonds aan één stuk door, maar de opdracht was een waar mijnenveld.

Nu commandeerde Brian hem met zijn handen in zijn zij vanaf de rand van de inspectieput. Tussen de drukknopen van zijn overall gaapten gaten, en het was James al eerder opgevallen dat Brian de laatste tijd een veilige plek moest zoeken om met zijn buik op te leunen wanneer hij zich over een motorruimte boog.

Hij wierp een blik op James. 'Die moersleutel ging iets te ver.'

'Sorry.'

Brian haalde zijn schouders op en zei: ‘Hoe vond je dat van die goede pakkingfee?’ Hij moest er zelf om lachen en voegde er daarna tevreden aan toe: ‘Supergrappig.’

James glimlachte flauwtjes en stak een hand uit om Ang tussen de oude helling en de zijmuur van de put omhoog te hijsen. Omdat hij zelf tener was, zette hij zich voor alle zekerheid schrap, maar Ang was zo licht als een veertje en zweefde bijna de put uit.

Terwijl James achter Brian aan door de werkplaats naar het kantoortje liep, pakte Ang zijn bezem weer op en zette hij de radio harder. Hij begon mee te zingen, maar zong de verkeerde woorden op de verkeerde melodie.

‘Ang!’ riep Mikey. ‘Je klinkt als een geile kat!’

‘Dank je,’ zei Ang, die rustig verderging met zingen. Hij was gek op de radio. Het ding stond al aan wanneer ze ’s morgens op het werk kwamen en stond nog steeds aan wanneer ze ’s avonds weer vertrokken.

Toen James het kantoortje binnenkwam, keek Brian op. ‘Je vindt het toch niet erg, hè?’

‘Nee,’ zei James.

‘Zo kort na...’ Brian zwaaide verontschuldigend met zijn handen, ‘... je-weet-wel.’

‘Ik vind het niet erg,’ zei James, en hij meende het ook. Hij vond eigenlijk niets echt erg meer. Niets was belangrijk genoeg om erg te vinden.

Brian haalde een paar verfrommelde biljetten uit zijn zak en plukte er een briefje van twintig uit. ‘Pak aan,’ zei hij.

James stopte het biljet zonder iets te zeggen in zijn borstzak.

‘Shit,’ zei Ang in de deuropening. ‘Troostgeld.’

‘Smartengeld,’ zei James. ‘Je bedoelt smartengeld.’

‘Wat betekent troostgeld dan?’

‘Geen flauw idee. Troostprijs misschien? Een schijntje? Niet veel geld, snap je?’

‘O,’ zei Ang. ‘Oké.’ Hij bleef in de deuropening staan.

Brian was bezig telefonisch nog een nieuwe lift te regelen. Toen James vier jaar eerder in de garage kwam werken, hadden ze drie oude, vervallen inspectieputten gehad; nu waren twee daarvan al volgestort met beton en vervangen door hydraulische liften. Ook lag er een rubberen vloer en was het parkeerterreintje opnieuw gestort, maar ze moesten wél nog steeds het koffieblik tegen het deurtje van de magnetron zetten om het dicht te houden. Brian was rijk maar zuinig; James nam aan dat hij rijk was omdat hij zuinig was.

Hij schreeuwde iets tegen iemand over levertijden en de uithardingstijd voor beton, smeed toen de hoorn terug op de telefoon en riep: ‘Eikels!’

Ang keek met zijn gebruikelijke goede gevoel voor timing om de hoek van de deur naar binnen. ‘Ik is ontslagen voor schijntje.’

‘Wat?’ vroeg Brian.

‘Ik is ontslagen. Niet James.’

‘James wordt ontslagen.’

‘Maar ik is ontslagen voor schijntje.’

‘James wordt ontslagen,’ herhaalde Brian. ‘Hij is blank en Engels, dus hij wordt ontslagen. Jij bent een Chinees, dus jou kan ik niet ontslaan, want dat zou racistisch zijn, snap je?’

‘Shit.’ Ang fronste zijn wenkbrauwen. Hij peuterde met een nagel aan het houten uiteinde van de bezemsteel.

Brian zuchtte. ‘Ga je de vloer nog vegen of moet ik de immigratiedienst soms bellen?’

Ang rechtte onmiddellijk zijn schouders en begon te vegen. ‘Ik is Hmong,’ merkte hij mokkend op. ‘Niet Chinees.’

‘Nou, maar nu ben je in Engeland en in Engeland werkt iedereen.’

Aan de andere kant van de garage lachte Pavel hol in de wielkast van een Lexus.

James hief een hand op en ging verder met het losschroeven van de moer van de uitlaatklep van de Golf. Het was al de dertiende keer dat hij was ontslagen. Tweehonderd zestig pond aan vernedering. Brian Pigeon was een topacteur, die beter op zijn plek zou zijn in West End dan als eigenaar van een groezelige garage in Zuid-Londen, en zijn woede was heel overtuigend, ook als je wist dat die gespeeld was. Mevrouw Pigeon kwam soms naar de garage, maar ze stapte zelden uit haar gestroomlijnde Mercedes en gaf Brian meestal instructies door het raam, alsof ze bij de McDrive was. Op haar werd Brian echter nooit kwaad, en James vroeg zich wel eens af of dat misschien de reden was dat hij een voorraadje van die emotie had, ingehouden, op scherp en klaar om op hem te botvieren zodra een klant ook maar een beetje de indruk wekte dat hij hem een proces wilde aandoen.

Het werkte altijd. Niets suste die rijke hufters zo goed als de aanblik van een automonteur die op staande voet werd ontslagen omdat hij zijn werk niet goed had gedaan. Niets gaf hun zo het gevoel dat ze belangrijk waren.

Het was niet echt, maar toch vond James het niet prettig. In het bijzijn van anderen een fout toegeven die hij nooit had begaan, vervulde hem met schaamte. En dan waren er nog de verplichte verontschuldiging, het geschreeuw, de onderdanigheid en het speeksel op zijn gezicht.

Dat alles gaf hem een beroerd gevoel.

Ondanks de twintig pond die hij eraan overhield, voelde hij zich beroerd. Brian overhandigde hem het geld altijd alsof hij hem een enorme gunst deed door hem als een lievelingszoon uit te kiezen voor een speciale behandeling.

‘Jezus,’ zei Brian Pigeon zacht.

Ang hield op met zingen en staarde droevig door de dubbele deur naar buiten. James volgde hun blik en de moed zonk hem nog dieper in de schoenen.

Daar zat zijn vrouw, in kleermakerszit aan de rand van het

parkeerterreintje, als een boeddha in een blauw regenjack.

Het herinnerde hem er alleen maar aan dat hij het verdiende om zich beroerd te voelen.

3

Anna Buck was stapelgek. Dat kon iedereen zo zien.

Elke ochtend zat ze op straat. Niet tegen de muur, als een dakloze, maar in de weg, zodat forenzen met hun telefoontje en hun iPod in hun oren voor haar moesten uitwijken, en kinderen nonchalant om haar heen cirkelden als kleine Apacheën.

Weer of geen weer, eenmaal per dag deed Anna de smoezelige voordeur van het victoriaanse rijtjeshuis open en schuifelde ze voorzichtig naar buiten. Zodra de deur open was, glipte ze erdoorheen en deed ze hem haastig achter zich dicht, alsof ze probeerde een kat binnenshuis te houden.

Ze had altijd hetzelfde aan: een groot blauw regenjack, met mouwen die haar tot aan haar vingertoppen bedekten. Ze had haar ogen altijd neergeslagen en de capuchon over haar hoofd getrokken, zodat haar gezicht bleek zag alsof het onder water was. Ook met een bedekt, gebogen hoofd hoefde Anna niet op te kijken om precies te weten waar ze naartoe ging: diagonaal over de brede stoep naar het betonnen parkeerterreintje voor de garage.

Daar liet ze zich langzaam op haar knieën zakken en begon ze te boenen.

Elke dag boende Anna Buck het beton met een tandenborstel, veegde ze het schoon met een doek en poetste ze het tot het glom als een edelsteen.

Niemand hield stil. Iedereen had het druk en moest ergens anders zijn. Als ze al keken, dan was het een vluchtige blik,

en alleen als ze haar een tweede blik gunden, zouden ze misschien hebben gezien wat ze precies aan het schoonmaken was.

Vijf voetafdrukken in het beton.

Vijf kleine voetafdrukken die wegleidden van de met roet besmeurde huizen naar wie-weet-waar...

Vandaag was het droog en de voetafdrukken waren stoffig, en Anna gebruikte de tandenborstel om het gruis en zand weg te vegen uit de kleine ronde kuiltjes waar de tenen hadden gelopen. Nadat de grotere stukken waren verwijderd, drukte ze haar wijsvinger in de afdruk van de grote teen om het stof weg te halen. Ze dacht aan Daniels roze, beweeglijke teentjes.

Dit varkentje ging braaf naar de markt...

Roze en wiebel-de-wiebelig. Ze hoefde de eerste regel van het rijmpje maar op te zeggen of hij begon vol verwachting te kronkelen, met zijn glinsterende ogen tot spleetjes samenge-drukt door zijn mollige wangen en zijn witte boven- en ondertandjes die zichtbaar waren door zijn proestende lach.

Haar vinger paste precies in de volgende teenafdruk.

Dit varkentje bleef lekker thuis...

Ze was nog steeds bij de tweede teen en de top van haar wijsvinger paste perfect in het kuiltje, knus en omsloten.

Dit varkentje bleef lekker thuis...

Daniel was niet thuisgebleven. Daniel was weggegaan en niet meer teruggekomen.

Geen 'geen rosbief, geen niets, geen snik-snik-snik op weg naar huis'.

Gewoon.

Weg.

Anna perste haar pink in het derde kuiltje en het vierde.

Het vijfde, van de kleinste teen, was zelfs voor haar pink te klein, en ze bukte zich als een smekeling om het vuil weg te blazen voordat ze met de doek het laatste restje stof uit de

voetafdruk veegde, voorzichtig bij de voetboog, omdat Daniel niet tegen kriebelen kon, en ten slotte de hak. Terwijl ze dit deed, kon ze zijn hakken weer in haar handen voelen, omhuld door haar handpalmen tijdens het verwisselen van de luiers lang, lang geleden, met zijn voetjes fietsend door de lucht, giechelend om de geur van het talkpoeder.

Hij lachte, en zij lachte, en James lachte. Nu leek dat onmogelijk, alleen al de gedachte aan lachen leek onmogelijk.

Hij wordt een sprinter, kijk maar naar zijn benen. Hij wordt een danser, met gespitste tenen. Hij gaat voor de Spurs spelen, voel hem eens trappen!

Daniel was heel snel zindelijk geworden. Iedereen zei dat jongens moeilijker zindelijk te krijgen waren dan meisjes, maar Daniel was al vóór zijn tweede verjaardag uit de luiers en was gek op zijn grotejongensspijkerbroek en zijn Batmanbroek. Hij noemde het zijn Badman-broek, en James en zij hadden hem nooit verbeterd, omdat het zo ontzettend schattig was en ze er belachelijk veel plezier aan beleefden wanneer hij het zei.

Anna snikte. Dat gebeurde soms zonder dat ze het voelde aankomen en ze deed geen enkele moeite om het tegen te houden. Dat kon ze niet. Haar tranen waren als haar ademhaling: onmogelijk te verwensen. In het begin had ze het nog wel geprobeerd, maar het was haar niet gelukt. Nu boog ze zich openlijk snikkend over haar taak en het liet haar koud waar ze was of wie haar zag.

Eén traan viel in de voetafdruk. Ze vloekte inwendig en depte hem snel met de doek. Zout en zure regen waren de pest voor cement en beton.

Nadat ze al het vuil en zand uit de afdrukken had gehaald, maakte ze de was open en begon ze de kuiltjes te poetsen, om ze te beschermen.

Een stukje verderop langs de rand van het parkeerterreintje had een zekere Big Mike zijn naam in hetzelfde natte beton

geschreven. Maar niemand had ooit voor *Big Mike* gezorgd en de ondiepe letters werden al vager, de randen versleten door de regen en passerende voeten.

Dat zou met Daniels afdrukken niet gebeuren.

Nooit.

De felheid van de gedachte hield Anna's tranen even tegen; ze veegde haar neus af aan een blauwe mouw en haalde diep adem, nieuwe energie puttend uit haar vastberadenheid om de laatst bekende stappen van haar zoon vers en schoon te houden als op de ochtend waarop ze waren gemaakt, precies vier maanden eerder.

Ze kon niet voorkomen dat er mensen overheen liepen, in elk geval niet zodra ze naar haar woning terugging. Maar ze kon ze wél laten glanzen, en dat deed ze elke dag, als het niet regende. Als het wel regende, kwam ze naar buiten en ging ze er een tijdje overheen gebogen zitten, met gebogen hoofd als een stervende squaw, om de voetafdrukken een tijdje te beschermen tegen slijtage, totdat ze snel weer naar binnen ging voordat de baby wakker werd.

Soms zette ze er een theelichtje neer, dat ze aanstak met een oude BIC-aansteker. Een politieman had het ooit uitgeblazen en tegen haar gezegd dat het brandgevaarlijk was. Anna had tegen hem gekrijst, iets verwards en onsamenshangends over Daniel, tijdverspilling en het vangen van echte criminelen, en de politieagent was achteruitgedeinsd en haastig weggelopen. Sinds die tijd liep hij tijdens zijn ronde door de wijk aan de overkant van de straat en liet hij haar rustig haar kaarsjes aansteken.

Anna stak nu een vinger uit en volgde er de omtrek van de laatste voetafdruk mee. Het was haar favoriet, de laatste plek waar Daniel contact had gehad met de grond. De afdruk was verwrongen en een beetje misvormd, en iets ondieper dan de andere, alsof hij zomaar was opgestegen en weggezwefd, over de lindebomen heen de lucht in.

Op de plek waar de zesde voetafdruk had moeten staan, was het beton glad en onaangeroerd.

‘Wat ben je aan het doen?’

Anna keek heel even op en zag een meisje staan. Ze had een schooluniform aan: zwarte broek, zwarte schoenen en een rood sweatshirt. Links op de borst stond een kruis geborduurd met daaromheen ST CATHERINE’S ACADEMY. Soms schreeuwden luidruchtige groepjes brutale kinderen naar Anna wanneer ze langskwamen of scholden ze haar uit. Gek wijf, griezel en erger.

Ze boog zich voorover en ging verder met schoonmaken.

‘Wat ben je aan het doen?’ vroeg het meisje nog een keer.

Het was weken geleden dat Anna met iemand anders dan James had gepraat. Misschien zelfs wel maanden.

‘Sch...’ begon ze. Toen moest ze eerst haar keel schrapen om de tranen en het stof op haar ongebruikte stembanden te verwijderen. ‘Schoonmaken.’

‘O,’ zei het meisje.

Anna poetste de hak van de laatste voetafdruk tot het beton glad en glanzend als glas was. Tijdens het poetsen schoof de capuchon van haar regenjack met synthetisch geschraap heen en weer langs haar oren, en het geluid overstemde alles.

Schr-schr-schr...

Anna bleef wrijven, ook al wist ze dat de afdruk allang klaar was, alleen maar om de lawaaiige stilte in stand te houden.

‘Waarom?’ vroeg het meisje.

‘Wat?’ vroeg Anna.

‘Waarom maak je ze schoon?’

‘Omdat...’ Ze zweeg, dacht even na en ging toen verder: ‘Mijn zoon heeft ze gemaakt en ik wil ze niet kwijtraken.’

‘Waarom?’

Daniel had ook altijd willen weten waarom. Waarom dit, waarom dat, waarom zus of zo. Ze was er helemaal gek van

geworden. Hoewel ze indertijd natuurlijk niet had geweten wat gek was; ze had geen flauw idee gehad. Nu maakte de afwezigheid van Daniel haar duidelijk wat het woord echt betekende. Dat besepte Anna heel goed. Ze besepte dat ze gek aan het worden was, maar ze wist net zomin hoe ze dit moest tegengaan als ze wist hoe ze de tranen of haar ademhaling moest tegengaan.

‘Waarom?’ Het meisje was er nog steeds. Bleef vragen. ‘Waarom wil je ze niet kwijtraken?’

Anna haalde zonder op te kijken haar schouders op. ‘Omdat ik hém ben kwijtgeraakt.’

‘Echt waar?’ vroeg het meisje, en er verscheen een niet-begrijpende rimpel in haar voorhoofd. ‘Hoe dan?’

Het hoe tolde zo vaak door Anna’s hoofd dat ze het vanbinnen en vanbuiten kende, zoals ze ooit elk beeld van Daniels dvd’s had gekend, van *The Lion King* en *Toy Story*. Ze wilde het hoe niet in gedachten afspelen, maar zodra het eenmaal was begonnen, kon ze het nooit meer stilzetten.

Ze was in de keuken bezig geweest met het maken van lunchpakketjes voor de peuterschool en het werk. Pindakaas, wortels en een chocoladekikker voor Daniel, pindakaas en een Mars-reep voor James. In de garage naast hen was de radio aangegaan; het blikkelige geluid van Duran Duran of misschien Culture Club. Iets uit de jaren tachtig. Ze had door het raam een blik op de straat onder haar geworpen, die er een heel eigen ritme op na hield: bus 32 die bij de halte stond te wachten, de man die twee schommelende teckels uitliet, de vrouw die zo traag jogde dat de lange man met *The Daily Telegraph* onder zijn arm haar met gemak inhaalde, de stoeptegels die vol barsten zaten en scheef lagen, omdat de lindebomen weigerden zich te laten inperken door betonnen vierkanten. Voor de garage stond een betonwagen geparkeerd en de chauffeur was bezig dikke slangen van geribbeld plastic uit te rollen over het parkeerterrein.

James zou zo stiekem achter haar opduiken en zijn armen om haar heen slaan...

‘O!’

Ze had haar hoofd omgedraaid, en hem lang en stevig gezoend.

‘Ik breng vanavond het vuurwerk mee,’ had hij gezegd.

Ze had gelachen en geantwoord: ‘Dat geloof ik best!’

Hij had ook gelachen en met zijn arm om haar heen gereikt om zijn lunchpakket te pakken. Langzaam. Hun lichamen hadden elkaar van boven tot onder geraakt.

Ze hadden geglimlacht.

‘Tot vanavond.’

Ze zou hem veel eerder zien.

En nooit meer op dezelfde manier.

Anna hoorde hem vertrekken. Ze hoorde hem de smalle, donkere trap af lopen, ze hoorde hem de deur openmaken...

Ze had de deur niet horen dichtgaan. Ze had er pas later aan gedacht, toen het al veel en veel te laat was. James had de deur opengedaan, James had de deur dichtgedaan. Zo was het in de drie jaar dat ze daar woonden elke dag gegaan. Ze kende het ritueel net zo goed als ze *Toy Story* kende, zo goed dat ze zich ervoor kon afsluiten en met de vage geluiden op de achtergrond aan andere dingen kon denken.

Zonder iets te horen.

‘Daniel!’

Ze had de chocolade uit het lunchpakketje gehaald en er een extra wortel in gestopt.

‘Daniel! Schiet eens op!’

Ze had de wortel er weer uit gehaald en de chocolade teruggestopt.

Vanavond zou ze cornflaketaartjes maken. Daar was Daniel dol op. En op weg naar haar werk zou ze appels halen om appels te happen.

Ze zou nooit meer naar haar werk gaan.

‘Daniel!’

Ze was naar zijn slaapkamer gelopen. Ze was naar de badkamer gelopen. Ze was naar zijn slaapkamer teruggelopen. Ze was niet naar beneden gelopen; daar was geen reden voor. Beneden was alleen de voordeur maar, en die was altijd dicht, omdat ze aan een doorgaande weg woonden.

In plaats daarvan had ze tijd verspild, had ze leven verspild door zich naast de televisie te staan afvragen waar hij toch kon zijn, en tegen de tijd dat ze langs de trap naar beneden had gekeken, was het al te laat.

Honderdtwintig dagen geleden was de deur open blijven staan...

Alles daarna was slechts een versneld waas van paniek: rennende voetstappen, geschreeuw en de chauffeur van de betontruck die opkeek van de dikke, kronkelende slang om te zien wat er aan de hand was; Pavel en meneer Pigeon die heen en weer holden door de straat, onbekenden staande hielden en hun hand op heuphoogte hielden om de kruin van Daniels denkbeeldige hoofd aan te duiden. Ang die zijn bezem vastklemde, met grote ogen vol tranen vanwege de opschudding. Mikey die ‘Danny! Danny!’ brulde in het steegje achter de garage.

En James, die eindelijk kwam aanlopen vanuit de richting van de winkels, met een armvul sterretjes en vuurpijlen, die hij vervolgens zo volledig vergat dat ze een voor een uit zijn greep vielen terwijl hij gejaagd door de straat op en neer sprintte.

Begeleid door de geur van vuurwerk in de druilerige lucht en het geluid van metalige tikken dat uit de garage kwam.

De eerste politieauto had pal naast de stoeprand stilgehouden en een van de agenten had deze plek ontdekt. Deze plek waar vijf voetafdrukjes over het parkeerterrein liepen.

En ophielden.

Niemand had hem gezien.

Niemand zag hem nog na die sombere ochtend in november.

Veel meer herinnerde Anna zich niet van die dag, en ook niet van alle dagen erna. Het was van politie, camera's en krantenartikelen dat kleiner en kleiner werd. Inspecteur Lloyd die af en toe belde om te vragen of haar nog iets nieuws te binnen was geschoten, voor het geval ze over belangrijke informatie beschikte die ze niet had doorgegeven. Het aanbod van kalmerende middelen en therapie, alsof ze haar konden laten vergeten dat Daniel weg was. Alsof dat iets goeds was!

Anna zou echt niet kunnen zeggen hoe ze het van die dag helemaal tot deze dag had gered, hoe ze het had overleefd.

Waaróm ze het had overleefd.

Het meisje stond nog steeds naast haar.

Anna pakte de doek, de tandenborstel en het potje boenwas op, en stond op. Toen ze stond, zag ze het gezicht van het kind pas goed. Het was rond, blozend en een jaar of acht oud. Een bril met een zwartmetalen montuur en donkerbruine vlechtten met haarspeldjes in de vorm van bloemen.

'Waar is hij naartoe gegaan?' vroeg het meisje, en Anna besefte dat ze al die herinneringen kennelijk hardop had herleefd.

'Dat weet niemand,' zei Anna, en die waarheid klonk nu net zo meedogenloos in haar oren als de eerste keer dat ze een politieagent het had horen zeggen tegen een bezorgde voorbijganger op die fatale – nalatige – dag.

'Hebt u goed gezocht?' vroeg het meisje.

'Ik heb goed gezocht,' zei ze. 'We hebben allemaal gezocht. We zullen altijd blijven zoeken.'

'Is hij dood?' vroeg het meisje met grote ogen van schrik.

'Nee,' zei Anna ferm. 'Hij leeft nog. Ergens.'

Het kind knikte ernstig, opgelucht vanwege het goede nieuws.

‘Als ik hem zie, zal ik het u vertellen,’ zei ze, en Anna was ontroerd. Ze probeerde ‘Dank je wel’ te zeggen, maar haar lippen trilden te hevig.

Ze was vergeten hoe lief kinderen konden zijn. Een week na Daniels verdwijning had iemand een verfrommelde tekening door de brievenbus gepropt, van twee goudvissen in een vijver. Ze nam aan dat die afkomstig was van een van zijn klasgenootjes van peuterzaal TiggerTime, een paar deuren verderop. Zijn juf was ook een paar keer langs geweest om troost te bieden, hoewel dat eigenlijk onmogelijk was.

Anna en het meisje met de staartjes starden samen naar de vijf voetafdrukken, die nu zo glanzend en donker waren dat ze net een kunstwerk in een chique galerie leken.

‘Dat is alles wat u nog hebt,’ merkte het meisje droevig op.

Anna knikte. Dat was alles wat ze nog had.

Toen zei het meisje dat ze naar school moest.

En ook zij verdween.